

INSPIRATIONSKATALOG

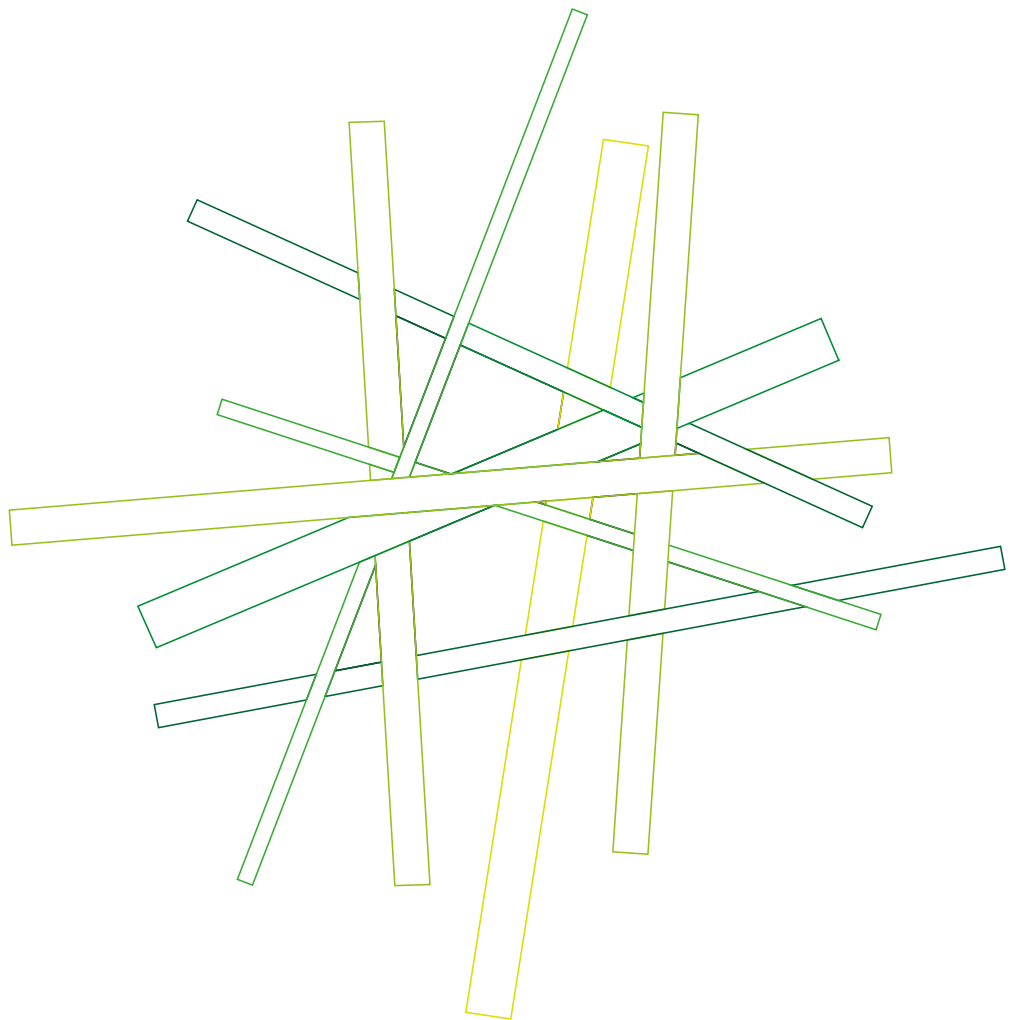
Fritidsfællesskaber og handicap

Inspiration til at skabe inkluderende fællesskaber
i folkeoplysende foreninger

Det Centrale Handicapråd

Tak fordi du læser med!

Kære læser,

Du er måske medlem af – eller formand for – en folkeoplysende forening eller en anden form for forening? Det kan også være, at du er kommunalt ansat med fokus på foreningslivet. Eller kommunalpolitiker?

Lige meget hvad så tak fordi du læser med – og interesserer dig for, hvordan vi får flere børn, unge og voksne med handicap med i det organiserede fritid- og foreningsliv i Danmark.

I arbejdet med dette inspirationskatalog er vi i Det Centrale Handicapråd blevet positivt overraskede.

Og hvorfor er vi det, når vi desværre ved fra undersøgelser, at mennesker med handicap er markant underrepræsenteret i fritid- og foreningslivet?

Det er vi fordi, arbejdet har bekræftet os i, at der findes nogle rigtig gode eksempler på foreninger, der har stærke, praktiske erfaringer med at tilbyde fritidsfællesskaber til mennesker med handicap.

Det beviser, at det sagtens kan lade sig gøre – og at der derfor er håb for, at det i fremtiden bliver normalen, at mennesker med handicap er en del af mangfoldigheden i fritids- og foreningslivet.

Hvis det skal ske, mener vi i rådet, at det kræver, at vi får delt de gode eksempler på, hvordan man kan skabe positive fællesskaber som også rummer mennesker med handicap.

Og det er netop hovedformålet med dette inspirationskatalog:

At dele viden og erfaring – og derved forhåbentlig inspirere flere foreninger til at skabe tilbud og aktiviteter rettet mod forskellige målgrupper med handicap – og bygge bro til foreningslivets mange fællesskaber.

Vi har derfor samlet en række konkrete eksempler på initiativer, hvor folkeoplysende foreninger på forskellig vis har skabt nogle stærke fritids- og foreningstilbud. Ofte er de skabt i samarbejde med kommuner – og andre samarbejdspartnere, der har styrket tilbuddet.

Du kan blandt andet møde en rollespilsklub, hvor handicap er normalen; Danmarks måske mest rummelige rideklub – og en håndboldklub hvor der også er plads til at lege i ribberne eller kysse kæresten.

Det Centrale Handicapråd vil gerne sige en stor tak til alle de foreninger, der har bidraget med deres erfaringer til inspirationskataloget. Det er vi meget taknemmelige for.

De i alt 11 foreninger, der har bidraget, spænder bredt og giver indblik i initiativer med varierende målgrupper og fællesskaber. De illustrerer samtidig forskellige måder at få personer med handicap med i både almenne og særligt tilrettelagte tilbud. Inspirationskataloget udgør ikke en udtømmende liste over gode initiativer, men præsenterer forskellige bud på løsninger og måder at gribe opgaven an på.

På vegne af Det Centrale Handicapråd.

God læselyst!

Mogens Lindhard

Formand for Det Centrale Handicapråd

Indhold

Eksempel 1:	Klatreklub vil nå nye højder med at inkludere børn og unge med handicap	5
Eksempel 2:	”Måske har nogle mere lyst til at lege i ribberne eller kysse kæresten!”	9
Eksempel 3:	Et helt specielt spejderfællesskab for børn!	13
Eksempel 4:	I Rollespilslauget er handicap normalen	17
Eksempel 5:	Kunsten at lave alment aftenskoletilbud til personer med handicap	21
Eksempel 6:	Kæmpe værdi i samarbejde med specialskoler og -klasser	25
Eksempel 7:	Et specialiseret tilbud der tager kegler – både sportsligt og socialt	29
Eksempel 8:	Bordtennisstjerner, der batter...	33
Eksempel 9:	Muligvis Danmarks mest rummelige ridecenter	37
Eksempel 10:	”Vi gjorde det rent og pænt, så de ikke skulle sidde ved beskidte borde – det var en god følelse”	41
Eksempel 11:	Et unikt specialiseret aftensskoletilbud der spreder sig som ringe i vandet	45

HVAD ER EN FOLKEOPLYSENDE FORENING?

I dette inspirationskatalog har Det Centrale Handicapråd valgt at fokusere på eksempler fra de folkeoplysende foreninger. Men hvad er egentligt det?

En folkeoplysende forening tilbyder aktiviteter og undervisning for børn, unge og voksne. Folkeoplysende foreninger kan som udgangspunkt opdeles i to hovedtyper af foreninger: Foreninger, der tilbyder folkeoplysende voksenundervisning og foreninger, der tilbyder frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde. Hovedtype 1 omfatter aftenskolerne, der udbyder kurser, foredrag og andre aktiviteter, der ikke er formelle og kompetencegivende. Hovedtype 2 omfatter idrætsforeninger, spejderorganisationer og det øvrige foreningsliv.

Kilde: Folkeoplysningsloven

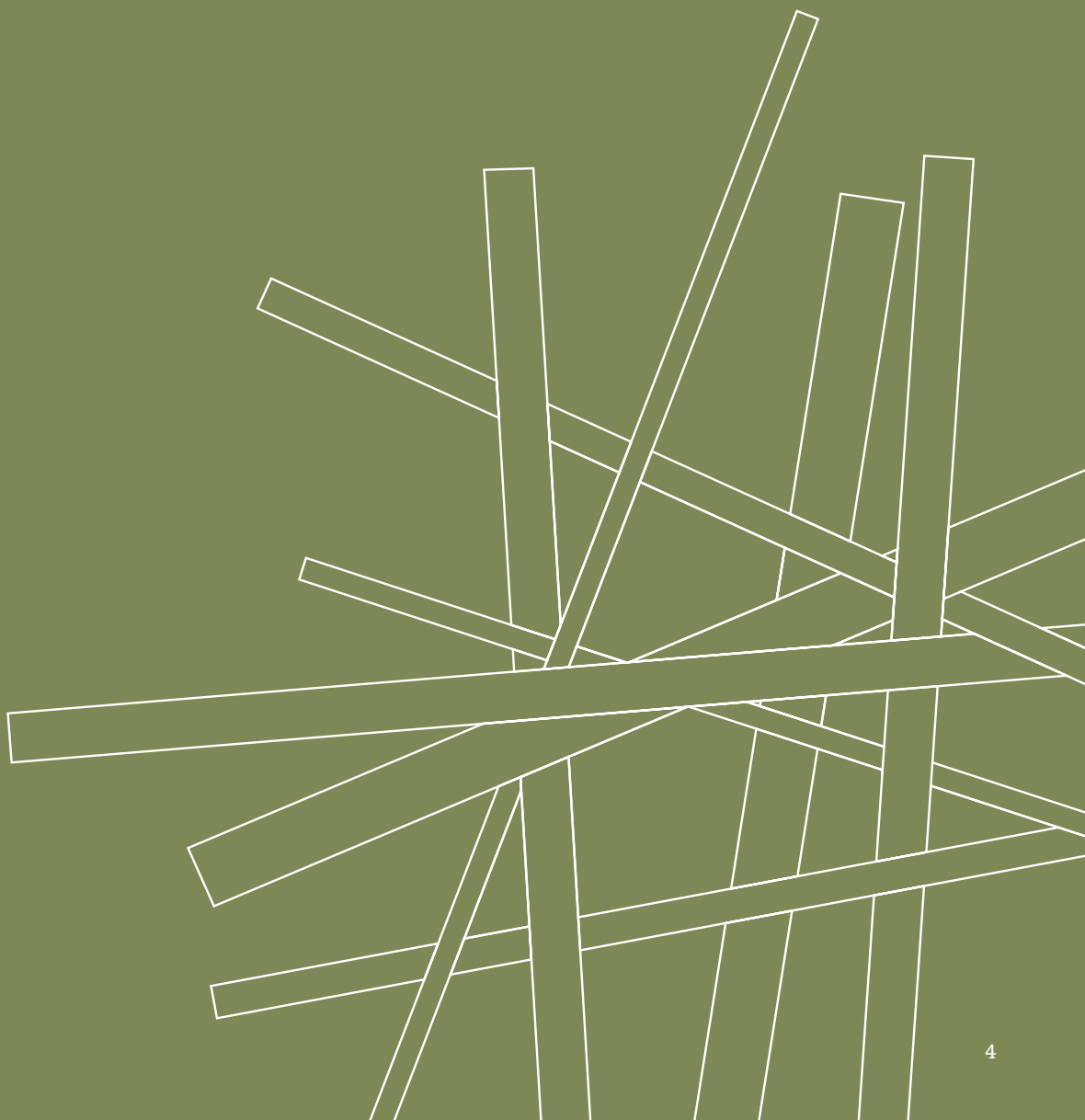

Foto: Malte W. Lund

Klatreklub vil nå nye
højder med at
inkludere børn og
unge med handicap

I Aalborg Klatreklub er de i den spæde begyndelse i bestræbelserne på at blive bedre til at inkludere børn og unge med handicap i aktiviteterne. De har dog allerede gjort sig de første erfaringer – og med bestyrelsen i ryggen er daglig driftsleder, Malte W. Lund, klar med en plan fremad. Eller rettere: opad!

Det var egentlig lidt et tilfælde, at de i Aalborg Klatreklub blev opmærksomme på, at de ville være bedre til at inkludere mennesker med handicap i deres aktiviteter: Et af klubbens medlemmer mødte tilfældigvis en 10-årig pige med autisme ved klatrevæggen i byens DGI-hus. Klubmedlemmet så straks, at pigen havde et særligt klatretalent og inviterede hende ud i Aalborg Klatreklub til en prøvetime.

Med lidt tilpasning stortrives pigen nu i klubben. Det forklarer Malte W. Lund, der er daglig driftsleder i klubben:

”Pigen har udfordringer i forhold til mennesker og støj. Derfor har vi valgt at sige, at hun må omgå klubbens regel om, at der skal være en instruktør til stede, når hun som barn under 16 år klatrer. Så kan hun og hendes forældre meget nemmere tilrettelægge at bruge klatrevæggen i de perioder, hvor der ikke er mennesker i klubben. Den tilpasning har fungeret godt i forhold til at få hende i gang.”

Før pigen startede i klubben oplevede hun ufrivilligt skolefravær og udfordringer i mange andre sociale sammenhænge. Nu kan hun i nogle uger klatre flere gange i løbet af ugen, fordi klatreklubben har formået at skabe rammer, hvor hun kan få den ro og fordybelse, hun har brug for. Hendes motorik har også udviklet sig:

”Klatring har gjort, at hun er blevet mere fysisk aktiv, har fået et sted, hvor hun kan dyrke sin interesse – og noget at være god til. Og så oplever vi, at klatring hjælper på belastningsreaktionerne hos hende. Klubbens tilpasninger gør, at hun har mulighed for at udvikle sig. I vores rammer sker der en positiv udvikling, hvor hun kan rumme flere sensoriske indtryk – og flere mennesker,” siger Malte W. Lund.

Klatring har ikke ændret på situationen omkring pigens skolefravær. Men håbet er, at de gode og positive oplevelser med klatring og inklusion i klubben kan hjælpe hende med at vende tilbage til en form for undervisningstilbud på sigt.

GRØNT LYS FRA BESTYRELSEN

På baggrund af den positive erfaring med at inkludere pigen i klubbens aktiviteter, gik driftslederen til klubbens bestyrelse med et forslag:

”Efter pigen havde været et stykke tid i klubben, og jeg kunne se, hvilken positiv effekt det havde på hende, gik jeg til min bestyrelse og fortalte om hendes historie. Der var åbenlyst ikke et øje tørt, da de hørte historien. Så da jeg efterfølgende foreslog, at vi som klub burde øge vores fokus på at inkludere børn og unge med handicap, fik jeg et enstemmigt ’ja’ med videre fra bestyrelsen,” forklarer Malte W. Lund, der selv har erfaring med at inkludere børn og unge med handicap i fritidstilbud fra et tidligere job.

Den erfaring bruger han nu til at føre klubbens nye ambition ud i livet.

MOD NYE HØJDER AF HANDICAPINKLUSION

Men hvordan griber man det så an, når man har en ny erhvervet ambition om at blive bedre til at inkludere mennesker med handicap i aktiviteterne? I Aalborg Klatreklub startede de blandt andet med en målgruppe-overvejelse:

Eksempel 1 – Aalborg Klatreklub

”På baggrund af erfaringen med pigen med autisme – og min professionelle baggrund med at inkludere børn og unge med handicap i fritidstilbud – besluttede vi i første omgang at fokusere på børn og unge. Og ideelt set børn og unge der er ramt af fx skolevægning eller lediggang. For at give dem der ikke er en del af nogen fællesskaber muligheder for at blive det. Målet er klart at brede målgruppen ud til også at inkludere andre handicapgrupper og aldersgrupper i takt med, at vi gør os nogle erfaringer,” forklarer Malte W. Lund.

Et af de første skridt har også været at finde på et koncept, så man relativt hurtigt kan komme i gang – og gøre sig nogle flere erfaringer i klubben:

”Vi har – blandt andet i dialog med pigens forældre – besluttet, at vi efter sommerferien (2024, red.) laver et såkaldt Solsikkehold. Her vil vi invitere børn og unge med handicap til at komme og prøve kræfter med klatring. Tidspunktet bliver højst sandsynligt tirsdag mellem kl. 9 og 11, hvor der som regel er roligt i hallen. Derudover vil jeg indgå som fast kontaktperson for klatrerne på Solsikkeholdet. På den måde håber vi, at vi skaber nogle trygge rammer at prøve klatring i,” siger Malte W. Lund og fortsætter:

”Vi kommer desuden til at lave skræddersyet velkomstmateriale til klatrerne på Solsikkeholdet, så man får mulighed for både at få en mundtlig intro til klatrevæggen og en skriftlig og visuel intro, hvis man er mere til det. Og ja, så er vi jo i klubben indstillet på at tilpasse – og ikke mindst lære – løbende i samspil med de nye klatrere, der forhåbentlig vil gøre brug af tilbuddet.”

Her i opstartsfasen har Malte W. Lund blandt andet været i dialog med DGI om at få skabt tilbuddet – og der er muligvis et mere formaliseret projektsamarbejde på vej. Han har også hentet nyttig viden fra Videnscenter om Handicap. Han har desuden planer om at række ud til Aalborg Kommune med henblik på at samarbejde med dem, når Solsikkeholdet er kommet godt fra start.

VIGTIGE ERFARINGER FRA DE TIDLIGE STADIER

Selvom Aalborg Klatreklub i forhold til inklusion af børn og unge med handicap stadig er i den lave ende af klatrevæggen, så har de allerede gjort sig nogle gode erfaringer, som de gerne deler ud af:

”Vores erfaring med at have en åben dialog med en bruger af vores aktiviteter har været enormt givende for os. Det gør både, at vi kan tage hensyn, når det er nødvendigt – og at vi undgår at tage hensyn, der ikke er nødvendige. Så åbenhed er virkelig vigtig,” siger Malte W. Lund og afslutter:

”Ja, og så kræver det en vis portion gå-på-mod og tålmodighed. Og at man løbende er god til at observere, hvad der virker – og hvad der ikke virker.”

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Børn og unge med stort set alle typer af handicap – særligt dem uden for andre fællesskaber som skole eller uddannelse.

AKTØRER

- Aalborg Klatreklub
- DGI
- Videnscenter om Handicap

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- For yderligere information kan du kontakte Malte W. Lund:
driftsleder@aalborgklatreklub.dk
- Du kan også læse mere på
www.aalborgklatreklub.dk

“

Vores erfaring med at have en åben dialog med en bruger af vores aktiviteter har været enormt givende for os. Det gør både, at vi kan tage hensyn, når det er nødvendigt – og at vi undgår at tage hensyn, der ikke er nødvendige. Så åbenhed er virkelig vigtig. Ja, og så kræver det en vis portion gå-på-mod og tålmodighed. Og at man løbende er god til at observere, hvad der virker – og hvad der ikke virker.

MALTE W. LUND

Daglig driftsleder i Aalborg Klatreklub

”Måske har nogle mere lyst til at lege i ribberne eller kysse kæresten!”

Foto: Rikke Nielsen

Håndboldholdet Aalborg Kidz er en del af LykkeLiga, der på få år er blevet et landskendt specialtilbud til børn og unge med handicap, der gerne vil spille håndbold og dyrke fællesskab. Bag ligaen og det aalborgensiske dream team står Rikke Nielsen, der er tidligere håndboldspiller – og nu lykkeleder. Holdlederen på Aalborg Kidz er Karsten, der er 52 år og har Downs Syndrom.

Hver mandag mødes de mere end 40 håndboldspillere og frivillige i Aalborg Kidz i idrætshallen i Gistrup uden for Aalborg. Alle håndboldspillere er kontingentbetalende medlemmer af klubben Nøvling I.F. Under mantraet ”passer man ikke ind på de øvrige hold i klubben, så kan man prøve at spille med os,” er det først og fremmest fællesskab og lykke, der er formålet med den ugentlige træning.

Rikke Nielsen, der både står bag Aalborg Kidz og LykkeLiga, fortæller om projektet:

”Vi kalder det ’lykke først’. Vi har fokus på at få den gode oplevelse og smilet frem hos vores håndboldspillere. Et eksempel kan være, at vi på ingen måde går op i resultater eller præstationer, men hos os er der 1000 måder at vinde på. Måske har nogle mere lyst til at lege i ribberne eller kysse kæresten – og det skal der også være plads til. Hos os er vi alle vindere, og det handler om, at hver eneste håndboldspiller skal gå fra træningen og glæde sig til næste mandag,” siger hun og uddyber:

”Den allervigtigste læring, vi har gjort os, er, at vi ikke tager udgangspunkt i handicap. Vi opfordrer i stedet til, at barnet eller den unge kommer og prøver, om det kan være noget for dem at blive en

del af. Jeg tror på, at det er 100 procent inklusion: At barnet eller den unge selv vælger, om de vil være med eller ej.”

Hun fremhæver desuden, at identiteten som håndboldspiller er vigtig – og at hun oplever et stort behov fra børnene for at have det frirum i deres liv.

FORÆLDREENGAGEMENT STYRKER FÆLLESSKABET

LykkeLiga har siden 2017 arbejdet for at skabe lykke og fællesskab blandt børn og unge med handicap og deres familier. Aalborg Kidz var det første hold, men siden starten er der opstået LykkeLiga-hold i hele Danmark – samt i Grønland og på Færøerne. Der findes i dag mere end 80 LykkeLiga-hold og 1500 spillere – de godt 40 af dem altså i Aalborg Kidz, der til dato er ligaens største hold.

”Aalborg Kidz er fundamentet til LykkeLiga. Det er ligaens ubetinget største hold, hvor vi har en meget engageret forældregruppe. Det betyder virkelig meget. Det har blandt andet gjort, at vi har kunne tage på træningslejr, til stævner – og på Nøvling Håndboldskole sammen med klubbens andre børn,” forklarer Rikke Nielsen.

I Aalborg Kidz er fællesskabet blandt forældrene nærmest lige så vigtigt som det blandt børnene. Forældrene nyder at være sammen om noget positivt – og være sammen med nogle i samme båd, hvor det ikke handler om de udfordringer, der kan opstå, når man er forældre til et barn med handicap. Derfor har flere af forældrene også engageret sig som frivillige i klubben.

HOLDLEDER MED HANDICAP

Blandt klubbens i alt 13 frivillige trænere findes Karsten, som er 52 år. Han er Aalborg Kidz' holdleder gennem de sidste to år – og så har han Downs Syndrom. Karsten deltager på lige fod med de andre frivillige trænere i klubben i trænermøderne – og har kun misset mandagstræningen en enkelt gang.

”Karsten er på rekordtid blevet en naturlig del af klubben og holdet. Han sørger blandt andet for, at alle i hallen enten får en high-five eller en krammer, så alle føler sig velkomne. Og så viser han jo også, at man sagtens kan være holdleder og frivillig, selvom man har et handicap,” siger Rikke Nielsen og fortsætter:

”Karsten er desuden helt enormt stabil. Faktisk kan jeg kun huske, at han har misset en enkelt mandagstræning. Det var da han fyldte halvtreds og skulle holde stor fest. Og sidst, men ikke mindst, så er han en lige så vigtig hjælp i det daglige, som alle de andre trænere – han er ikke bange for at tage fat.”

Karsten er blevet frivillig i klubben igennem Aalborg Aktiv – et initiativ under Aalborg Kommune, der hjælper personer på førtidspension med i fx frivillige fællesskaber. Hans opgaver er blandt andet – sammen med de øvrige trænere – at sørge for at bolde og rekvisitter bliver fundet frem og sikre, at alle har det godt.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Børn og unge med forskellige kognitive udfordringer

AKTØRER

- Aalborg Kidz
- Den selvejende institution LykkeLiga
- 83 danske, færøske og grønlandske håndbold klubber, der har etableret LykkeLiga hold
- Aalborg Kommune

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om Aalborg Kidz og LykkeLiga på www.lykkeliga.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Rikke Nielsen på rikke@lykkeliga.dk

Den allervigtigste læring, vi har gjort os, er, at vi ikke tager udgangspunkt i handicap. Vi opfordrer i stedet til, at barnet eller den unge kommer og prøver, om det kan være noget for dem at blive en del af. Jeg tror på, at det er 100 procent inklusion: At barnet eller den unge selv vælger, om de vil være med eller ej.

RIKKE NIELSEN

Aalborg Kidz og LykkeLiga

Et helt specielt spejder- fællesskab for børn!

Foto: Lars Haupt-Hansen

I Birkerød 1. og 2. gruppe under Det Danske Spejderkorps har børn med handicap siden 2019 kunnet gå til spejder i det specialiserede tilbud Specialspejd. Bag tilbuddet står to ildsjæle, der er kommet rigtig godt fra start – og som glæder sig over, at konceptet nu ser ud til at brede sig til flere dele af landet.

Det var lidt et tilfælde, der gjorde, at to lokale ildsjæle – med hver deres indgang til projektet – fandt sammen og fik stablet Specialspejd på benene i Birkerød. Det forklarer den ene af ildsjælene, Louise Bøttcher. Hun er mor til to børn, der er spejdere i gruppens almene tilbud og sidder desuden i gruppens bestyrelse. Til daglig forsker hun blandt andet i fællesskaber for børn med handicap:

”Jeg hørte via mit arbejde som forsker om et Specialspejd-projekt, der var startet op på Fyn. Det syntes jeg lød spændende. Lotte, som jeg har startet Specialspejd i Birkerød med, har selv et barn med handicap – og desuden en spejderbaggrund. Og da vi så lidt tilfældigt kom til at snakke sammen, stod det klart, at vi måtte starte op her i Birkerød også,” fortæller Louise Bøttcher.

Med sparring fra gruppen på Fyn og Birkerød-gruppens bestyrelse i ryggen gik de to ildsjæle i gang med projektet. I dag er der 15 specialspejdere i gruppen i det nordsjællandske, der mødes hver anden søndag – dog ikke i vintermånederne.

SPEJDERAKTIVITETER MED ET TWIST

Til spejdermøderne har Louise og Lotte forberedt aktiviteter, så de passer til børnene og deres behov:

”Vi har kørestolsbrugere og børn med autisme, Cerebral Parese eller andet. Derfor prøver vi bedst muligt at tilpasse vores aktiviteter til den enkelte. Her skal vi nogle gange bruge vores fantasi, og så kan fx en o/1-kontakt være en stor hjælp, hvis man

skal tænde og slukke et piskeris, når der skal laves dej til pandekager over bål. Der er selvfølgelig også tænkt tilgængelighed, så området er niveaufrit – og der er handicaptoilet,” forklarer Louise Bøttcher.

I Specialspejd er det en regel, at man skal have en ledsager med, der kender én – ofte i form af en forælder – til spejdermøderne. Derudover har de besluttet, at der med den nuværende lederkapacitet maksimalt er plads til 15 spejdere:

”Det er vigtigt, selvom alle børnene har en ledsager med, at der er et realistisk forhold mellem antallet af spejderledere og børn. Så har vi bedst mulighed for at møde den enkeltes ønsker og behov,” forklarer Louise Bøttcher.

I Birkerøds Specialspejd-gruppe har de også gjort sig gode erfaringer med at udvikle på almene spejderaktiviteter, så de passer til de børn, der er med i gruppen:

”En vigtig del af at være spejder er at tage mærker – altså forskellige duelighedsbeviser. Knivbevis er et af dem. Her har vi skabt forskellige variationer af det knivbevis, man normalvis får som spejder, så man hos os fx kan få et knivbevis med hjælper. På den måde er vores aktiviteter ikke så anderledes end hos almene spejdertilbud. Vi laver de samme aktiviteter – bare med et twist,” fortæller Louise Bøttcher.

Hun understreger vigtigheden af at ideudvikle og gøre aktiviteterne konkrete for børnene som et af de bedste råd til andre spejdergrupper, der gerne vil lave aktiviteter til børn med handicap.

Eksempel 3 – Specialspejd

”Vi har brugt en del tid på ideudviklingen – og på at sørge for at tilpasse aktiviteterne til vores spejdere. Det kan virke svært at komme i gang. Men vi fik gode ideer fra den Specialspejd-gruppe, som allerede fandtes på Fyn, og det hjalp os med at komme i gang. Så jeg vil klart også anbefale andre, der vil i gang med det her, at søge sparring,” fortæller Louise Bøttcher.

FLERE SPECIALSPEJD TILBUD PÅ VEJ

Selvom behovet for spejderaktiviteter til børn med handicap er derude, kan det være lidt vanskeligt at komme i kontakt med dem, som gerne vil være spejdere. Og for børn med handicap, der gerne vil være spejdere, kan det omvendt være vanskeligt at finde frem til et relevant spejdertilbud.

Men gennem brug af Facebook-grupper og via kontakt til skoler er det alligevel lykkedes at få fyldt op i gruppen. Mange af spejderne kommer langvejs fra for at deltage i tilbuddet. Det gør de primært, fordi der ikke findes særligt mange af den slags tilbud. Hverken i hovedstadsområdet – eller i resten af landet:

”Vi har børn, der kommer helt inde fra København og kører de godt 30 km herud. Det er vi selvfølgelig rigtig glade for, men vi kunne da godt ønske os for dem, at der ville komme nogle tilbud tættere på,” siger Louise Bøttcher.

Derfor tilbyder hun og Lotte sparring til andre spejdergrupper, der gerne vil starte noget lignende op:

”Vi har blandt andet givet sparring til en gruppe i Hørning i Østjylland, der nu også tilbyder Specialspejd. Og så er vi i dialog med folk i Køge her på Sjælland og andre i både Nord- og Sønderjylland, hvor der er interesse for at lave Specialspejd-tilbud. Vi deler meget gerne ud af vores erfaringer i forhold til opstart, rekruttering, tilpasninger, tilgængelighed og andet relevant. Vi synes, det er rigtig positivt, hvis flere kommer med,” afslutter Louise Bøttcher.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Børn med handicap i 6-14-års alderen

AKTØRER

- Specialspejd hos 1. og 2. Birkerød-grupper

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om tilbuddet på Specialspejds hjemmeside: www.specialspejd.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Louise Bøttcher og Lotte Larsen på info@specialspejd.dk

En vigtig del af at være spejder er at tage mærker – altså forskellige duelighedsbeviser. Knivbevis er et af dem. Her har vi skabt forskellige variationer af det knivbevis, man normalvis får som spejder, så man hos os fx kan få et knivbevis med hjælper. På den måde er vores aktiviteter ikke så anderledes end hos almene spejdertilbud. Vi laver de samme aktiviteter – bare med et twist.

LOUISE BØTTCHER

Initiativtager bag Specialspejd og forsker i fællesskaber for børn med handicap

Foto: Martin Alring

I Rollespilslauget er handicap normalen

Under mottoet ”Plads til alle” har Rollespilslauget siden 2012 tilbudt fritidsaktiviteter til børn, unge og voksne. Særligt for foreningen er det, at 90 % af medlemmerne har et handicap. Dem med handicap er altså – i modsætning til i resten af samfundet – majoriteten.

Det var blandingen af en stor interesse for rollespil – og en oplevelse af manglende fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske handicap – der for godt 12 år siden fik Martin Alring til at stifte foreningen Rollespilslauget, der i dag har hjemme i landsbyen Store Merløse i Holbæk Kommune.

I starten henvendte foreningen sig udelukkende til personer med fysisk eller psykisk sårbarhed. Siden har den udvidet sin målgruppe, så aktiviteterne i dag er for alle. Også dem uden handicap.

”Vi er omkring 60 medlemmer i foreningen i alderen 6 til 47 år. Langt de fleste af os har et handicap – eller flere. For mit eget vedkommende har jeg sklerose – og sidder derfor ind imellem i kørestol eller går med krykker. Blandt medlemmerne findes en masse forskellige handicap fx ADHD, forskellige former for og grader af autisme, PTSD, kørestolsbrugere, angst og depression,” forklarer Martin Alring, der siden foreningen blev oprettet i 2012, har været dens formand.

Om det, at det er normalt at have et handicap i lauget – i modsætning til i resten af samfundet –, siger han:

”Fordi de fleste af os i lauget har et handicap, er alle – både dem med og uden handicap – nødt til at være enormt rummelige og have forståelse for, at forskellige mennesker med forskellige handicap vil reagere forskelligt i forskellige situationer. Derfor er der blandt os en kæmpestor forståelse for, at nogle kan

have brug for at trække sig og ikke kan være med i lige så lang tid som andre – eller har brug for nogle helt særlige rammer,” siger Martin Alring.

DET TAGERTID OG KRÆFTER AT SKABE RAMMER FOR RUMMELIGHEDEN

For at skabe de helt rigtige rammer for rummeligheden bruger formanden, hans bestyrelse og andre gode kræfter i foreningen rigtig mange timer og kræfter hver uge:

”Flere af os bruger op mod 20 timer om ugen på Rollespilslauget. Det gør vi, fordi vi som forening både tilbyder vores ugentlige torsdagstræning i Store Merløse og løbende arrangerer ture og aktiviteter rundt i resten af landet. Og her tager det især tid og kræfter at få styr på rammerne: Er de steder vi tager hen tilgængelige for alle – er der fx en kørestolsrampe til toilettet? Og hvem er det nu, der helst skal sove med hvem for at føle sig tryk – og er der nogle eksterne samarbejdspartnere, vi skal have klædt på til mødet med vores medlemmer?” forklarer formanden, der desuden gør rigtig meget ud af at udforme kommunikationen til medlemmerne, så den også passer til alle:

”Når vi kommunikerer med vores medlemmer – fx forud for en tur vi skal på, så sørger vi for, at information om udstyr, spilleregler og pakkelister både bliver sendt ud skriftligt og også i et mere visuelt piktogram-

Eksempel 4 – Rollespilslauget

baseret format. Derudover er vi i den mundtlige kommunikation meget opmærksomme på sprogbrug og især tone. Det er selvfølgelig for at skabe en god ramme for fx dem med autisme, der kan have svært ved at tolke ansigtsudtryk og høj tale,” siger Martin Alring.

Hans bedste råd til andre foreninger, der gerne vil være bedre til at inkludere personer med handicap i deres aktiviteter, er derfor at være opmærksomme på kapaciteten:

”Det kræver som sagt tid og kræfter det her. Det er det hele værd, men det kræver noget energi. Hos os er vi otte personer i en kernegruppe, der lægger rigtig mange timer hver uge. Det er til at blive endnu skarpere på tilpasninger, til fondsansøgninger – og så selvfølgelig selve aktiviteterne.”

HYLDEST FOR DET FRIVILLIGE ARBEJDE FOR FÆLLESSKABET

Det hårde arbejde har dog for længst båret frugt. Og ud over glæden ved hvert år at skabe aktiviteter i nærområdet – og i resten af landet og derved tilbyde tusindvis af rollespillere gode oplevelser og fællesskab – så har Holbæk Kommune og andre samarbejdspartnere også for længst fået øjnene op for det helt særlige tilbud:

”Vi har et rigtig godt samarbejde med Holbæk Kommune. De stiller blandt andet nogle faciliteter til rådighed for os – ligesom vi er sammen om nogle årlige events. Vi er desuden på kommunens hjemmeside om fritidstilbud til personer med handicap – og ja, ind imellem så kommer der et nyt medlem ad den vej. Endelig så modtager vi økonomisk støtte til vores aktiviteter,” forklarer Martin Alring.

Foruden kommunen har Rollespilslauget løbende samarbejde med Bifrost, der er landsforeningen for kreativ udvikling af børn og unge. Foreningen har også løbende kontakt til lokale virksomheder, blandt andet i forhold til sponsorater af foreningens aktiviteter.

Og apropos virksomheder, så blev Martin Alring i 2023 kåret af energivirksomheden Andel, der har hovedsæde i Holbæk Kommune, som årets lokale ildsjæl:

”Det var en stor personlig ære at modtage den anerkendelse. Men samtidig benyttede jeg også anledningen til at understrege, at det er fællesskabet, der er den helt store vinder i Rollespilslauget. Uden de mange gode, stærke frivillige kræfter, så fandtes lauget og dets aktiviteter ikke,” afslutter Martin Alring, der ud over sit engagement i Rollespilslauget også er aktiv i ADHD-foreningen og Store Merløse Bylaug.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Børn, unge og voksne – både med og uden handicap

AKTØRER

- Rollespilslauget
- Bifrost – landsforeningen for kreativ udvikling af børn og unge
- Holbæk Kommune
- Lokale virksomheder

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om tilbuddet på Rollespilslaugets hjemmeside: www.rollespilslauget.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Martin Alring på alring@rollespilslauget.dk

“

Når vi kommunikerer med vores medlemmer – fx forud for en tur vi skal på, så sørger vi for, at information om udstyr, spilleregler og pakkelister både bliver sendt ud skriftligt og også i et mere visuelt piktogrambaseret format. Derudover er vi i den mundtlige kommunikation meget opmærksomme på sprogbrug og især tone. Det er selvfølgelig for at skabe en god ramme for fx dem med autisme, der kan have svært ved at tolke ansigtsudtryk og høj tale.

MARTIN ALRING

Medstifter af foreningen Rollespilslauget

Foto: DOF Paarup Aftenskole

Kunsten at lave alment aftenskole- tilbud til personer med handicap

DOF Paarup Aftenskole tilbyder særligt tilrettelagt undervisning for personer med forskellige handicap. Samtidig gør de sig gode erfaringer med, hvordan personer med handicap kan inkluderes på deres almene undervisningshold. Det er ikke uden udfordringer, men heldigvis er de gode til at finde fine løsninger i den fynske aftenskole. Og de er ikke blege for at dele ud af erfaringerne.

For over 60 år siden blev der startet en aftenskole på Paarupvej i det nordvestlige hjørne af Odense. Aftensskolen hedder stadig Paarup Aftenskole. I dag dog med DOF foran for at markere tilhørsforholdet til Dansk Oplysnings Forbund. Igennem de sidste otte år er yderligere tre aftenskoler i andre fynske kommuner blevet oprettet. Aktiviteterne finder sted både i skolens egne lokaler i Odense C – og på lokale folkeskoler, kulturhuse, fysioterapiklinikker og svømmehaller i Odense og på Nord-, Midt- og Vestfyn.

Aftenskolen har godt 300 elever med forskellige handicap. Mange af dem går på specialiserede handicaphold, men på en række af deres almene hold er der også mulighed for at deltage, selvom man har et handicap. Det forklarer Lisbeth Lunding, der er skoleleder på DOF Paarup Aftenskole:

”De almene hold, hvor vi laver plads til personer med handicap, er ikke noget, vi som sådan annoncerer. Ofte er situationen, at vi ikke ved, at en given deltager har et handicap på forhånd, fordi de ikke oplyser det ved tilmelding. Hvis underviseren vurderer, at der kan være et handicap, så tager vi en snak med deltageren for at finde ud af, hvad de har brug for. Og så kan vi fx lave en udregning på holdet, så vi nedsætter deltagerantallet, så underviseren kan give den nødvendige støtte til den enkelte.”

Denne manøvre kan blandt andet lade sig gøre, fordi aftenskoler i Odense Kommune får et forhøjet tilskud,

hvis deltageren har et handicap i forhold til det konkrete emne. Og på den måde har aftenskolen kunnet inkludere deltagere med både psykiske, kognitive, fysiske og sensoriske handicap i den almindelige undervisning.

Desværre er det ikke ens i alle kommuner:

”At sætte deltagerantallet ned på et hold er en vigtig forudsætning for at kunne inkludere personer med handicap på de almindelige hold. Men desværre er det ikke alle kommuner, der giver et forhøjet tilskud, og så kan det være økonomisk vanskeligt – hvis ikke umuligt – at nedsætte deltagerantallet,” forklarer hun og fortsætter:

”Derudover er vi også nødt til at have folkeoplysningsloven in mente i forhold til vores deltagere med handicap. Loven fastsætter, at kommunen kun kan give et forhøjet tilskud, hvis deltageren har et handicap i forhold til det konkrete emne. Er man eksempelvis kørestolsbruger, så har man ikke et handicap i forhold til at deltage på et engelskhold.”

MERE VIDEN

Erfaringen fra DOF Paarup Aftenskole er klokkeklar: Det er sværere at inkludere personer med handicap på almene hold end at lave deciderede handicaphold.

”Der mangler generelt viden om, hvordan man bedst inkluderer mennesker med handicap i den almene aftenskole.

Eksempel 5 – DOF Paarup Aftenskole

Både hos os på skolerne og i kommunerne. Det er vigtigt, at man i kommunerne ved, at det sagtens kan lade sig gøre, men lige så vigtigt at man ved, at der skal følge forhøjet tilskud med til det,” siger Lisbeth Lunding om nogle af de udfordringer, hun møder.

Hun understreger dog, at de har et rigtig godt samarbejde med Odense Kommune, som er deres bevillende kommune. Ellers ville det slet ikke være muligt at inkludere personer med handicap på de almene hold.

HÅBER FLERE VIL FORSØGE SIG

En vigtig kilde til mere viden om, hvordan man bedst inkluderer personer med handicap på almene aftenskolehold er, at flere prøver det af, gør sig erfaringer – og deler dem. Lisbeth Lunding har derfor et budskab til andre aftenskoler, der overvejer at inkludere personer med handicap i deres almene tilbud:

”Selvom det er svært, skal man gøre det alligevel. Jeg kunne godt forestille mig, at nogle kunne antage, at de andre deltagere på holdet ikke ønsker at have personer med handicap med på holdet. Den fordom kan jeg – ud fra vores erfaringer – hermed afmontere: Jeg oplever, at de fleste deltagere er meget åbne over for deres meddeltagere med handicap. Folk er virkelig åbne, opmærksomme og hjælpsomme – så det har været en rigtig positiv oplevelse.”

Ifølge Lisbeth Lunding skaber det værdi for alle parter at lave blandede hold på tværs af deltagere med og uden handicap, hvis man som aftenskole er indstillet på at finde løsninger:

”Det er langt bedre for alle parter, at man er på et hold med alle mulige forskellige mennesker. Hvis man som aftenskole er smidig og indstillet på, at det kræver lidt ekstra at inkludere mennesker med forskellige handicap, så tror jeg, det kan fungere i langt de fleste tilfælde.”

Hun understreger desuden, at det er vigtigt med et godt samarbejde mellem ledelse og medarbejdere for at få holdene til at fungere:

”Som leder arbejder jeg tæt sammen med underviserne om at finde de bedste løsninger, når en person med handicap skal inkluderes på et alment hold. Underviserne er oftest dem, der har den direkte kontakt – og jeg oplever faktisk, at de er gode til at vurdere individuelle behov og potentiale hos deltageren. Det ligger i vores DNA, tror jeg. Men i sidste ende er det mig som leder, der skal vurdere, om det almene tilbud kan rumme en person eller to med handicap,” forklarer Lisbeth Lunding.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Voksne med psykiske, kognitive, fysiske og sensoriske handicap

AKTØRER

- DOF Paarup Aftenskole
- Odense Kommune – herunder forvaltning, sagsbehandlere og botilbud
- Dansk Oplysnings Forbund (DOF)

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om DOF Paarup Aftenskole på hjemmesiden: www.paarupaftenskole.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Lisbeth Lunding på: info@paarupaftenskole.dk

“

At sætte deltagerantallet ned på et hold er en vigtig forudsætning for at kunne inkludere personer med handicap på de almindelige hold. Men desværre er det ikke alle kommuner, der giver et forhøjet tilskud, og så kan det være økonomisk vanskeligt – hvis ikke umuligt – at nedsætte deltagerantallet.

LISBETH LUNDING

Skoleleder på DOF Paarup Aftenskole

Foto: Ann-Christina Rino

Kæmpe værdi i
samarbejde med
specialskoler
og -klasser

I Snekkersten IF kan man spille fodbold, selvom man er barn eller ung med et handicap eller en diagnose. Tilbuddet hedder Special Kids og Teens og har eksisteret i godt tre år. Det er berigende for klubben og dens mangfoldighed, forklarer manden bag tilbuddet. Men det er selvfølgelig ikke uden udfordringer. Heldigvis er holdet hjulpet godt på vej af nogle yderst kompetente frivillige trænere.

Ønsket om mangfoldighed i medlemsskabet har i mange år været et fast fokus i Snekkersten IF.

Det var derfor et naturligt næste skridt, da de i foråret 2021 etablerede Special Kids og Teens. Det er et særligt fodboldtilbud, der henvender sig til børn og unge med udviklingshandicap, særlige behov eller lettere fysiske handicap.

Frank S. Jensen, der er sportslig leder for motionsfodbold og parasport i klubben, fortæller om holdets tilblivelse:

”Vi har i mange år haft et hold for voksne med handicap og kunne ligesom fornemme, at behovet og ønsket om et lignende tilbud for børn og unge bare voksede og voksede. Derfor etablerede vi i 2021 Special Kids og Teens, der var det første tilbud af sin slags i Nordsjælland. Det er enormt vigtigt for os, at vi er en klub, hvor der er plads til alle – også selvom det selvfølgelig giver nogle udfordringer.”

Der er i dag omkring 25 børn og unge på holdet. De har vidt forskellige handicap og funktionsnedsættelser, herunder Cerebral Parese, ADHD, angst og autisme. Det gør – ifølge Frank S. Jensen – at det er lige dele vigtigt og udfordrende at få skabt en ramme i tilbuddet, så alle ved, hvad de kan forvente:

”Vi vil som udgangspunkt gerne have plads til flest muligt på holdet. Og det har vi fået rigtig meget ros for at være gode til. Men i og med at vi er et tilbud

om at spille fodbold, så har vi fx valgt at sige, at der på holdet er et krav om mobilitet. Vi har også måttet erfare, at det med at deltage i en holdsport ikke dækker for alle – og at støjniveauet for eksempel godt kan blive for højt for nogle, når vi træner i hallen. De rammer kan jo desværre være ekskluderende. Derfor har vi også et stort fokus på løbende at finde på løsninger til de store og små udfordringer, så vi kan have flest muligt med,” forklarer han.

Han giver som eksempel, at to nuværende spillere for tiden har en træner hver i hånden, når de spiller kamp, fordi de er bange for bolden. Den slags løsninger kan dog være meget ressourcekrævende for trænerstaben, og det ville ikke være muligt at tilbyde, hvis der var ti børn på holdet med det behov.

Heldigvis er holdet godt hjulpet på vej til de gode løsninger af en yderst kompetent trænerstab.

FRIVILLIGE FAGKOMPETENTE ILDSJÆLE

Trænerstaben hos Special Kids og Teens er primært rekrutteret blandt lærere, pædagoger og vikarer i de lokale skolars specialtilbud. Det er en kæmpe gevinst for holdet, forklarer Frank S. Jensen:

”Vores trænere kender ungerne fra skolen – og samtidig har de pædagogiske værktøjer, som de kan gøre brug af. Det har vist sig at være en rigtig god måde at gribe det an på.”

Eksempel 6 – Snekkersten IF

I forbindelse med etableringen af tilbuddet rakte Frank S. Jensen ud til specialklasser og -skoler i nærområdet med henblik på et samarbejde om tilbuddet. Det viste sig at være et rigtig godt sted at starte med at rekruttere frivillige til træner-tjansen:

”Den her type frivillige er jo nogle, der i deres professionelle liv har valgt, at de gerne vil være noget for børnene – og de ved, at der generelt mangler fritidstilbud til den gruppe af børn. Så vi har i de her frivillige, der i det daglige arbejder som specialpædagoger og -lærere, fået nogle rigtige ildsjæle, der samtidig har en faglighed – og ikke mindst en stærk relation til børnene. Det har kæmpe værdi for tilbuddet,” siger Frank S. Jensen og fortsætter:

”Relationen og kendskabet til børnene er den største værdi ved at have den her type frivillige, der kender børnene fra skolen. Det giver en helt unik mulighed for at finde løsninger på de små og store udfordringer, vi nogle gange står over for med denne type af tilbud.”

Han fremhæver det løbende samarbejde med specialklasser og -skoler som en af de vigtigste nøgler til den succes, de har opnået med holdet. Det har ikke kun været i forhold til at rekruttere frivillige trænere, men også i forhold til at gøre børn, unge og deres forældre opmærksomme på tilbuddet:

”Jeg har en fast aftale med flere af skolerne om, at jeg i starten af hvert skoleår kommer ud og fortæller lidt om tilbuddet og har en flyer med. Det giver en helt unik adgang til forældrene, som ellers godt kan være svære at lokalisere,” siger Frank S. Jensen.

FÆLLESSKAB FREMFOR ALT

Da Snekkersten IF etablerede Special Kids og Teens var Brøndby IF den eneste anden klub på Sjælland med et lignende tilbud. Det har ændret sig siden – og det gør, at holdet fra Snekkersten med jævne mellemrum møder andre hold i kamp. Og selvom det altid handler om at vinde – og gerne stort – så er det stadig fællesskabet, der er det vigtigste:

”Som på alle andre børnefodboldhold, så er det det sociale og fællesskabet, der er det bærende element. Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke går ind i kampene for at vinde – og at der er skuffelse, når man taber. Men det er som regel glemt, når man efter kampen har været forbi cafeen og spise pomfritter og slik. Ligesom med alle andre børn. Her har vi også nogle forældre, der er rigtig gode til at se lyspunkterne,” afslutter Frank S. Jensen.

Special Kids og Teens er en del af projektet ’En del af holdet’, der er et samarbejde mellem DBU, DBU’s lokalunioner og Parasport Danmark.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Special Kids og Teens er for spillere med udviklingshandicap, særlige behov eller lettere fysiske handicap. Der er to aldersmålgrupper, der dog p.t. træner og spiller sammen: Special Kids fra 7-12 år og Special Teens fra 13-18 år. Derudover har klubben et hold for voksne (19 år og op) med handicap.

AKTØRER

- Snekkersten IF
- Helsingør Kommune
- Specialklasser og -skoler i nærområdet
- DBU Sjælland og Parasport Helsingør

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om tilbuddet på Snekkersten IF’s hjemmeside: www.sif-fodbold.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Frank S. Jensen på: frank.s.jensen@sif-fodbold.dk

“

Jeg har en fast aftale med flere af skolerne om, at jeg i starten af hvert skoleår kommer ud og fortæller lidt om tilbuddet og har en flyer med. Det giver en helt unik adgang til forældrene, som ellers godt kan være svære at lokalisere.

FRANK S. JENSEN

Sportslig leder for motionsfodbold og parasport i Snekkersten IF

Foto: Mona Bober

Et specialiseret tilbud
der tager kegler – både
sportsligt og socialt

I City Bowling på Rugårdsvej i Odense holder en helt særlig bowlingklub til. De har hang til både dagens ret og Danmarks-mesterskaber – og har siden 1993 tilbudt bowling som fritidsaktivitet til mennesker med forskellige handicap.
Mød: Bowlingklubben Trippel!

Hver onsdag i tidsrummet 16.00 til 20.00 mødes medlemmerne i Bowlingklubben Trippel til strikes, spares – og masser af væltede kegler. Den står på lige dele socialt samvær og sportslig konkurrence på klubaftnerne, hvor medlemmerne først bowler et par timer og derefter altid spiser dagens ret sammen kl. 18.00.

Mona Bober er træner i klubben, der har over 160 medlemmer i alle aldre. Hun var desuden med til at grundlægge klubben for mere end 30 år siden – og har siden været med til at sørge for, at de sportslige og sociale aktiviteter går hånd-i-hånd:

”Bowling er jo en individuel sportsgren, men man er stadig en del af et fællesskab, hvilket er mindst lige så vigtigt for vores medlemmer som for alle andre. Det gode kammeratskab og livsglæde vurderer vi meget højt i klubben. Vi har for eksempel faste sociale aktiviteter som fællesspisning på programmet. Det er min overbevisning, at det smitter af på de sportslige præstationer,” fortæller træneren. Og noget tyder på, at hun har ret.

Bowlingklubben Trippel er i hvert fald flere gange blevet danmarksmestre i Parasport Danmarks bowlingturnering i A-rækken. Derudover har klubben en del hold med i Region 3-bowlingturnering, hvor hold fra tre forskellige regioner dystes mod hinanden – og samværet om de sportslige præstationer smitter af på kammeratskabet:

”Det er ikke kun det sociale, der smitter af på det sportslige. Det er også den anden vej rundt. Jeg oplever virkelig, at der opstår nogle stærke kammeratskaber og noget fantastisk fighterånd på de hold, der deltager i konkurrence,” forklarer Mona Bober.

Hun understreger desuden, at bowling er en sport, der egner sig godt til forskellige handicap. I Trippel er medlemmerne både børn, unge og voksne med særlige behov, herunder personer med bevægelseshandicap – og så er alle tænkelige bogstavskombinationer repræsenteret, fortæller den erfarne træner. Hun kan desuden se, at bowling som sport egner sig rigtig godt til en særlig handicapgruppe:

”Jeg kan se, at bowling egner sig godt til spillere, der har autisme. De er generelt virkelig skarpe til at lære, hvordan man skal spille og stå rigtigt – og aflevere kuglen på banen ens og helt perfekt hver gang. Jeg oplever også, at spillerne er enormt gode til at hjælpe og vejlede hinanden,” siger Mona Bober.

ELSKER KLUBLIVET OG BOWLING-KAMMERATSKABET

På klubaftnerne bowles der typisk i hold på tre til fem personer. Holdene bliver sat sammen på lidt forskellige måder:

Eksempel 7 – Bowlingklubben Trippel

”Spillerne bliver sammensat på hold enten efter egne ønsker med gode venner, kolleger fra værkstederne eller bofæller fra botilbuddene. Vi forsøger også at tage hensyn til spillerniveau og særlige behov. For eksempel spiller enkelte med rampe eller bander, så kuglen ikke løber i renden,” fortæller den rutinerede bowlingtræner, der prioriterer faste rammer og tryghed meget højt:

”For at skabe tryghed spiller medlemmerne ofte på samme bane hver gang. Så ved man ligesom, hvor man skal gå hen. Det skaber en tryk ramme, som mange nyder godt af. Vil man gerne flytte bane – og det vil man nogle gange – så er det selvfølgelig også muligt.”

Bowlingklubbens medlemmer kommer blandt andet fra lokale botilbud – andre kommer på en henvisning fra Odense Kommune. Nogle har ledsager med. Andre tager selv offentlig transport til bowlingcentret.

”Vi hører fra blandt andet botilbuddene, at deres beboere især elsker klublivet og bowlingkammeratskabet, vi kan tilbyde. Jeg tror, det er en af grundene til vores flotte medlemstal – og at vi aldrig har problemer med at fylde banerne ud. Vi har også et godt samarbejde med Odense Kommune, som også henviser borgere til klubben,” siger Mona Bober – og afslutter med et godt råd til andre foreninger:

”Det kræver nogle gange en ekstra portion tålmodighed at tage imod alle med åbne arme og glade smil. Mange af vores medlemmer vil gerne fortælle om deres hverdag – og så kan der forekomme sociale udfordringer. Men det er det hele værd, så mit bedste råd er: Gør det. Tag imod!”

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Børn, unge og voksne med handicap

AKTØRER

- Bowlingklubben Trippel
- Odense Kommune
- Lokale botilbud
- Parasport Danmark

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Du er meget velkommen til at kontakte Mona Bober på mona@citybowl.dk

“

Det kræver nogle gange en ekstra portion tålmodighed at tage imod alle med åbne arme og glade smil. Mange af vores medlemmer vil gerne fortælle om deres hverdag – og så kan der forekomme sociale udfordringer. Men det er det hele værd, så mit bedste råd er: Gør det. Tag imod!

MONA BOBER

Træner og medstifter af Bowlingklubben Trippel

Foto: Andreas Mikkelsen

Bordtennisstjerner, der batter...

Allerød Bordtennisklub har en stolt tradition med handicap-bordtennis og medvirker i projektet Rising Stars under Parasport Danmark. Sideløbende med det gør klubben sig rigtig gode erfaringer med at rekruttere, fastholde og træne deres handicapspillere, hvoraf flere deltager på internationalt plan.

I 80'erne og 90'erne leverede spillere fra Allerød Bordtennisklub nogle af de største sportslige præstationer. Det blev blandt andet til medaljer ved de Paralympiske Lege i Seoul i 1988 og Barcelona i 1992.

Nu er historien godt i gang med at gentage sig selv. I hvert fald er der en massiv talentmasse i den nordsjællandske klubs børne- og ungeafdeling. Det har ført til et samarbejde med Parasport Danmarks børn- og unge projekt Rising Stars, der blandt andet har som formål at dyrke danske talenter.

Allerød Bordtennisklub har syv spillere med i Rising Stars projektet. Flere af dem har allerede haft deres debut på den internationale bordtennisscene. Det fortæller Lars Eckerøth, der blandt andet er ungdomsansvarlig i klubben:

”Samarbejdet med Rising Stars foregår overordnet i to spor: Et elitespor, hvor vores i forvejen rigtig dygtige spillere udvikler deres talent med henblik på konkurrencer på internationalt plan. Her er flere af dem på landsholdet – og i spil til fremtidige internationale konkurrencer. I det andet spor løfter Rising Stars grundniveauet på vores nye spillere, så de endnu hurtigere kan komme op og give de øvrige ungdomsmedlemmer i klubben baghjul. Begge spor er selvsagt en stor gevinst for os som klub.”

De spillere, der er tilknyttet Rising Stars, træner både med i Lillerød, hvor Allerød Bordtennisklub holder til – og i Brøndby, hvor Rising Stars holder til.

Nogle af dem træner bordtennis fire-fem dage om ugen på tværs af de to lokationer.

TRÆNER MED TALENTER

En af fordelene – udover stærke sportslige præstationer – ved at have en solid talentmasse er, at man har et stort trænerpotentiale i klubben. Den erfaring har man i hvert fald gjort sig i Allerød-klubben:

”Vi har for eksempel tidligt set et stort potentiale i en af vores handicapspillere, Nicklas Jensen, både som spiller, træner og leder. Han er 22 år og fik Allerød Kommunes unge lederpris allerede for et par år siden for sit arbejde som ungdomstræner i klubben,” fortæller Lars Eckerøth og fortsætter:

”I dag har han hovedansvar for vores U10- og U14-hold. Han sørger for at koordinere og evaluere de unge ungdomstrænere og sikrer, at der er en rød tråd i ungdomsarbejdet. Han er desuden et vigtigt ansigt udadtil, da han står for vores SFO-rekrutteringsprojekter i forhold til at skaffe nye medlemmer til klubben – og i forhold til de eksisterende medlemmer er han et vigtigt og kendt ansigt i hallen under træning.”

Nicklas Jensen fungerer desuden som sparringspartner for klubbens andre trænere, hvor han vejleder om, hvordan de kan arbejde med handicapspillernes styrker og svagheder – og hvordan de kan tilrettelægge individuelle øvelser, som passer til den enkelte spiller.

UNGDOMSTRÆNING ER ALDERSINDDELT – IKKE NIVEAUINDDELT

Til forskel fra mange andre bordtennisklubber er ungdomstræningen i Allerød aldersinddelt i modsætning til niveauinddelt. Det vil sige, at nye spillere indgår på lige fod med øvede spillere, hvis aldersgruppen er den samme. Lars Eckerøth forklarer tanken bag denne tilgang:

”Vi mener, at det skaber et bedre grundlag for fællesskab og sociale aktiviteter, når spillerne kan relatere til hinanden aldersmæssigt. Vores trænere er bevidste om, at alle spillere har en stor værdi i klubben uanset spillemæssigt niveau, og der er en god forståelse af, at nye spillere får lidt mere opmærksomhed fra trænerne, og at de øvede spillere også skal ’investere’ i nye spillere, fordi det på sigt gør alle stærkere,” forklarer Lars Eckerøth og fortsætter:

”Den aldersinddelte træning forudsætter en høj grad af individuel tilpasset træning, og det, tror jeg, er med til at tilgodese spillere med en lidt anderledes spillestil eller spillere, som har tekniske eller motoriske begrænsninger, fordi træneren er nødt til at forholde sig til, hvordan spilleren får mest ud af træningen.”

Den aldersinddelte træning har vist sig også at have en gavnlig effekt i forhold til fastholdelse af spillere.

VIL GERNE VÆRE FLERE!

Allerød Bordtennisklubs ungdomsafdeling har 11 medlemmer med handicap, hvoraf otte er under 21 år, heraf seks piger og to drenge. Og de vil gerne være flere:

”Vi vil gerne gøre mere for at tiltrække flere handicapspillere til sporten, og vi vil også gerne give vores handicapspillere mulighed for at prøve sig selv af mod andre spillere med handicap. Derfor har vi i denne sæson taget initiativ til et Para- og Parkinsonsmesterskab, som vi afviklede i starten af marts. Denne gang med kun 20 deltagere, men vi har ambitioner om, at det skal være en større og årligt tilbagevendende begivenhed,” siger Lars Eckerøth.

Og hvis han skal give et godt tip til klubber, som vil åbne dørene for flere med handicap:

”Tag godt imod spillerne fra starten – og brug tid på at lære det nye medlem at kende. Sørg også for, at de andre spillere på holdet lærer den nye at kende, så der kan udvikles relationer. Se potentiale og udviklingsmulighederne i hvert eneste medlem og hjælp dem med selv at se det. Medlemmer med handicap er ofte rollemodeller og ressourcepersoner, som er vant til at kæmpe og give lidt ekstra for at få tingene til at lykkes, og de er derfor en kæmpe gevinst for klub- og foreningsmiljøet,” afslutter han.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Børn og unge med stort set alle typer af handicap

AKTØRER

- Allerød Bordtennisklub
- Parasport Danmarks Rising Stars projekt
- Lokale SFO'er

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Du er meget velkommen til at kontakte Lars Eckerøth på larseckerøth@gmail.com

“

Se potentiale og udviklingsmulighederne i hvert eneste medlem og hjælp dem med selv at se det. Medlemmer med handicap er ofte rollemodeller og ressourcepersoner, som er vant til at kæmpe og give lidt ekstra for at få tingene til at lykkes, og de er derfor en kæmpe gevinst for klub- og foreningsmiljøet.

LARS ECKEROTH

Ungdomsansvarlig i Allerød Bordtennisklub

Foto: Harriet Nielsen

Muligvis Danmarks mest rummelige ridecenter

Hos Askov Ridecenter har man i mere end 30 år gjort en dyd ud af at rumme så mange forskelligheder som muligt. Her tilbyder man trygge og gode rammer, hvor der er plads til alle uanset om man er ung eller gammel, har lang eller kort rideerfaring – eller om man har et handicap eller ej. Det har skabt succes i form af personlig udvikling og fællesskab for rytterne. Olympiske medaljer er det skam også blevet til.

Kraftigt nedsat funktionsevne. Svær autisme, Downs syndrom, hjerneskade, Cerebral Parese, sklerose, lammelse, ADHD og angst. Det er blot nogle af de handicap og funktionsnedsættelser, man kan finde hos de godt 150 handicapryttere på Askov Ridecenter, der ligger i Tappernøje på Sydsjælland.

Ridecenteret tilbyder undervisning, der tilrettelægges efter den enkeltes behov og potentialer – og på den måde har det udviklet sig til Danmarks muligvis mest rummelige ridecenter for personer med handicap. I spidsen for handicapridningen står Harriet Nielsen. Hun er uddannet handicapinstruktør og har arbejdet med ryttere med handicap i mere end 30 år.

”Vores ryttere kommer her med vidt forskellige behov og udgangspunkter – og aldersintervallet strækker sig helt fra 2 år til 80 år. Nogle vil gerne styrke muskulaturen. Andre vil gerne udvikle det sproglige, gangfunktionen, læsefærdigheder eller koncentrationsevnen. Og andre endnu vil måske øge velvære og selvværd. Og så har de alle hver deres handicap eller diagnose. Her tænker jeg, at vi ved at tage udgangspunkt i den enkeltes potentiale har fundet en kilde til succes. Og det er også noget af det, der gør det enormt spændende at arbejde med – vi skal også hele tiden udvikle os, når der kommer en ny rytter i klubben,” siger Harriet Nielsen.

STRUKTUR, FORUDSIGELIGHED OG TRYGHED ER NØGLEORD

På ridecenteret arbejder de meget struktureret – og med en tryk og positiv tilgang:

”Vi gør meget ud af at skabe en forudsigelig og tryk ramme. Det er rigtig godt for rummeligheden. For eksempel er der en del regelsæt, som skal overholdes, for at der er ro og forudsigelighed – og ikke mindst respekt for dyrene. En del af strukturen er, at ridetimerne stort set altid starter med at hilse på hesten og strigle og nusse lidt med den. Så bliver der sadlet og derefter redet i ca. 30 minutter. Herefter sættes hesten tilbage i stalden,” forklarer Harriet Nielsen.

Langt de fleste ryttere med handicap har en fast hjælper på ridecenteret. Det vil ofte være en af centerets medarbejdere, hvoraf flere er pædagoger med uddannelse inden for heste- og specialområdet. Alt personale, herunder også unge medhjælpere, gennemgår centerets eget rideassistentkursus, inden de må hjælpe til på handicapholdene.

”Til rideassistentkurset har vi blandt andet udviklet en folder med grundig gennemgang af de forskellige rutiner. Det er vigtigt, at assistenten er godt inde i disse for netop at kunne skabe struktur, forudsigelighed og tryk hos vores ryttere, lige meget hvilken udfordring de har. Folderen gennemgår også kort de

Eksempel 9 – Askov Ridecenter

mest hyppige handicap og diagnoser, vi ser blandt vores ryttere, så man som assistent får en grundforståelse,” forklarer Harriet Nielsen.

Over tid kan man stige i graderne fra ”Junior Rideassistent – aspirant” over ”Junior Rideassistent” og ”Rideassistent” – for til sidst at blive ”Senior Rideassistent”. Hver grad akkompagneres af en praktisk prøve, man skal bestå.

BRED PALET AF HANDICAPHOLD

Askov Ridecenter har hold, hvor alle ryttere har det samme handicap. Så findes der også hold, hvor rytterne er blandet på tværs af handicap. Og endelig er der også hold, hvor ryttere med handicap rider med på ordinære hold. Alt sammen med udgangspunkt i særligt tilrettelagt undervisning, der passer til den enkeltes behov.

”Det er en vigtig del af vores rummelighed, at vi har denne brede palet af hold, som vi kan tilbyde vores ryttere. Det gør, at vi kan finde den helt rigtige plads, der matcher den enkeltes behov,” forklarer Harriet Nielsen.

Rytterne kommer fra botilbud og efterskoler i lokalområdet – ligesom ridecenteret også samarbejder med kommunen om at tilbyde ridning til personer med handicap. Fælles for alle ryttere er, at det er ugens vigtigste begivenhed at komme til ridning:

”Selvom de fleste af vores handicapryttere adskiller sig fra hinanden i form af handicap eller diagnose, så har de alle sammen en ting tilfælles: Når de kommer på Askov Ridecenter er det altid ugens absolutte højdepunkt! Og så bliver der heller ikke sparet på knus, kram og kys på kinden til deres faste hjælpere,” fortæller Harriet Nielsen.

MASSER AF SUCCES – OGSÅ MED DET SPORTSLIGE!

Ud over de store sociale og udviklingsmæssige kvaliteter har Askov Ridecenter også succes med det sportslige. Oven i købet på olympisk niveau:

”Askov Ridecenter har gennem flere år formået at kvalificere flere af vores handicapryttere til Special Olympics. Det har budt på en masse gode oplevelser for rytterne og deres medrejsende tilhængere, der gennem de senere år blandt andet har været i Athen, Los Angeles og Abu Dhabi. Og ja, ud over de gode oplevelser, så er der også taget både guld-, sølv-, og bronzemedaljer med hjem. Det er vi selvfølgelig enormt stolte af,” siger Harriet Nielsen.

I 2022 indviede Askov Ridecenter et nyt stort ridehus; en udvidelse af centeret, der blandt andet var nødvendig grundet stor efterspørgsel på dets tilbud til handicapryttere.

”Det var helt fantastisk at få disse nye rammer i 2022. Det gør jo, at vi også i fremtiden rent fysisk kan rumme de mange ryttere, der gør brug af vores tilbud,” afslutter Harriet Nielsen.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Personer med stort set alle typer af handicap

AKTØRER

- Askov Ridecenter
- Næstved Kommune, Vordingborg Kommune, Faxe Kommune og Gulborgsund Kommune
- Botilbud i lokalområdet
- Specialetterskoler fx Karise Efterskole
- Handicaporganisationer fx ADHD-foreningen, Autismeforeningen og Dansk Blindesamfund

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om tilbuddet på www.askovridecenter.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Harriet Nielsen på: Askov.ridecenter@mail.dk

“

Det er en vigtig del af vores rummelighed, at vi har denne brede palet af hold, som vi kan tilbyde vores ryttere. Det gør, at vi kan finde den helt rigtige plads, der matcher den enkeltes behov.

HARRIET NIELSEN

Handicapinstruktør i Askov Ridecenter

”Vi gjorde det rent og pænt, så de ikke skulle sidde ved beskidte borde – det var en god følelse”

Som en del af pilotprojektet Projekt Lejrhjælper var en gruppe unge og voksne med handicap i sommeren 2022 frivillige på Spejdernes Lejr. Projektet var så stor en succes for både de frivillige og projektets samarbejdspartnere, at det nu skal udbredes i resten af landet, forklarer en af folkene bag.

Oprydning, madlavning, sortering af værktøj og materialer, fejning af gulve og hjælp i lejrens supermarked.

Det er eksempler på nogle af de mange praktiske opgaver, de frivillige lejrhjælpere bidrog med på Spejdernes Lejr 2022, der fandt sted i Hedeland Naturpark nær Roskilde.

Citatet i denne artikels overskrift stammer fra projektets evaluering – og dets kilde er en af de frivillige lejrhjælpere med handicap, der fortæller, hvordan det har været at være frivillig som lejrhjælper.

Udover at løse praktiske opgaver bidrog lejrhjælperne også til det gode humør i lejren. Det gjorde de fx ved at turnere rundt med en festligt pyntet trækvogn med musik, der satte gang i adskillige spontane fællesdanse blandt lejrdelegerne.

Lejrhjælperne var alle unge og voksne med forskellige handicap – herunder udviklingshandicap, fysiske handicap og psykisk sårbarhed. Undervejs i projektet blev målgruppen udvidet, da samarbejdspartnerne vurderede, at en langt bredere gruppe af mennesker med handicap kunne have glæde af at deltage.

Projektet var et af de første af sin slags i Danmark. Jannik Augsborg, der er en af folkene bag, er rigtig godt tilfreds med projektet – og den læring det har bidraget med:

”Noget af det allervigtigste, vi har lært i Projekt Lejrhjælper, er, at der er en ret overset gruppe af borgere, som meget gerne vil og kan bidrage som frivillige i foreningssammenhænge. Det synes jeg, at citatet fra vores evaluering indkapsler rigtig fint. Det kræver selvfølgelig, at de frivillige får den støtte, der skal til,” forklarer Jannik Augsborg, der er tilknyttet Det Danske Spejderkorps.

Lejrhjælperne blev for eksempel støttet i deres opgaveløsning af andre frivillige spejdere eller af medfølgende pædagogisk personale fra dag- eller botilbud.

I alt bidrog omkring 65 frivillige med handicap som lejrhjælpere.

WIN-WIN FOR ALLE INVOLVEREDE!

Projekt Lejrhjælper blev til som et samarbejde mellem Spejdernes Lejr, Høje Taastrup Kommune, Roskilde Kommune og Greve Kommune. Et af hovedformålene har været at give de unge og voksne med handicap positive oplevelser med at indgå i et frivilligt fællesskab – og vise dem at de kan gøre en forskel for andre.

”Noget af det jeg er allermest stolt af ved projektet er, at vi har fået anvist en farbar vej for, hvordan mennesker med nedsat funktionsevne kan få bedre mulighed for at være frivillige i spejderlivet – og i fritids- og foreningslivet generelt. Det kan have en enormt positiv betydning for den enkelte,” forklarer Jannik Augsborg.

Eksempel 10 – Projekt Lejrhjælper

Et andet projektformål har været at give kommunale samarbejdspartnere nye muligheder i deres tilbud til gruppen af unge og voksne med handicap.

”Projektet giver kommunerne en bredere vifte af tilbud til borgere med handicap frem for alternativer som fx udlandsrejser eller andre ture. Og det gør jo, at projektet er noget nær win-win for både de frivillige og samarbejdspartnerne bag projektet.”

De kommunale samarbejdspartnere peger i projektets evaluering på, at det har krævet politisk og ledelsesmæssig opbakning at prioritere ressourcer til projektet. Det har især været vigtigt, at kommunerne har hjulpet med at rekruttere og klæde de frivillige på til opgaven – og under selve lejren allokeret personale til at støtte lejrhjælperne.

Fra Spejdernes side har målet med projektet været at få tilført frivillig arbejdskraft til at hjælpe med diverse praktiske opgaver – men også at få en større mangfoldighed blandt de frivillige.

”Jeg synes, at vi med projektet er lykkedes med at give lejrens deltagere uden handicap en bredere horisont i deres forståelse af, at der findes mange typer mennesker og mange måder at bidrage til en spejderlejr på. Det tager de forhåbentligt med ud i andre arenaer i deres liv,” siger Jannik Augsborg.

EN INTEGRERET DEL AF TROPPE

På baggrund af de positive erfaringer fra Spejdernes Lejr 2022 er konceptet nu ved at blive udbredt flere steder i landet.

Konkret betyder det, at Jannik Augsborg og projektets andre tovholdere har fået tilkendegivelse fra flere spejderkredse, der gerne vil bruge konceptet til at tiltrække nye frivillige med handicap til spejderbevægelsen.

Planen er, at de frivillige skal indgå de steder i spejderbevægelsen, hvor der er opgaver til frivillige hænder. Det kan fx være hos lokale spejdergrupper, på

spejdercentre samt i kursus- og weekendhytter med omkringliggende natur- og lejrpladsområder. Og så skal der selvfølgelig også være lejrhjælper på den næste Spejdernes Lejr:

”Det har fra starten været et erklæret mål med projektet, at det gerne skulle udvikle sig til noget, der ville kunne bruges i hverdagen i spejderkredsene. Derfor er jeg rigtig glad for den måde, konceptet nu udvikler sig på,” siger Jannik Augsborg og afslutter:

”Vi har også et klart mål om, at konceptet skal på banen, når der i 2026 er Spejdernes Lejr igen. Her er vi i fuld gang med – på baggrund af erfaringerne fra 2022 – at udvikle et lejrhjælper 2.0-koncept.”

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Målgruppen var oprindeligt unge og voksne med udviklingshandicap, men blev undervejs i projektforløbet udvidet til også at omfatte personer med fysiske handicap og psykisk sårbarhed.

AKTØRER

- Spejderne
- Høje Taastrup Kommune, Roskilde Kommune og Greve Kommune

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om projektet på www.spejderne.dk.
- Se også videoen ”Solgårdens flok på Spejdernes Lejr” på YouTube.
- Du er også meget velkommen til at kontakte Jannik Augsborg på jannik@augsborg.nu

“

Jeg synes, at vi med projektet er lykkedes med at give lejrens deltagere uden handicap en bredere horisont i deres forståelse af, at der findes mange typer mennesker og mange måder at bidrage til en spejderlejr på. Det tager de forhåbentligt med ud i andre arenaer i deres liv.

JANNIK AUGSBURG

Medinitiativtager til Projekt Lejrhjælper

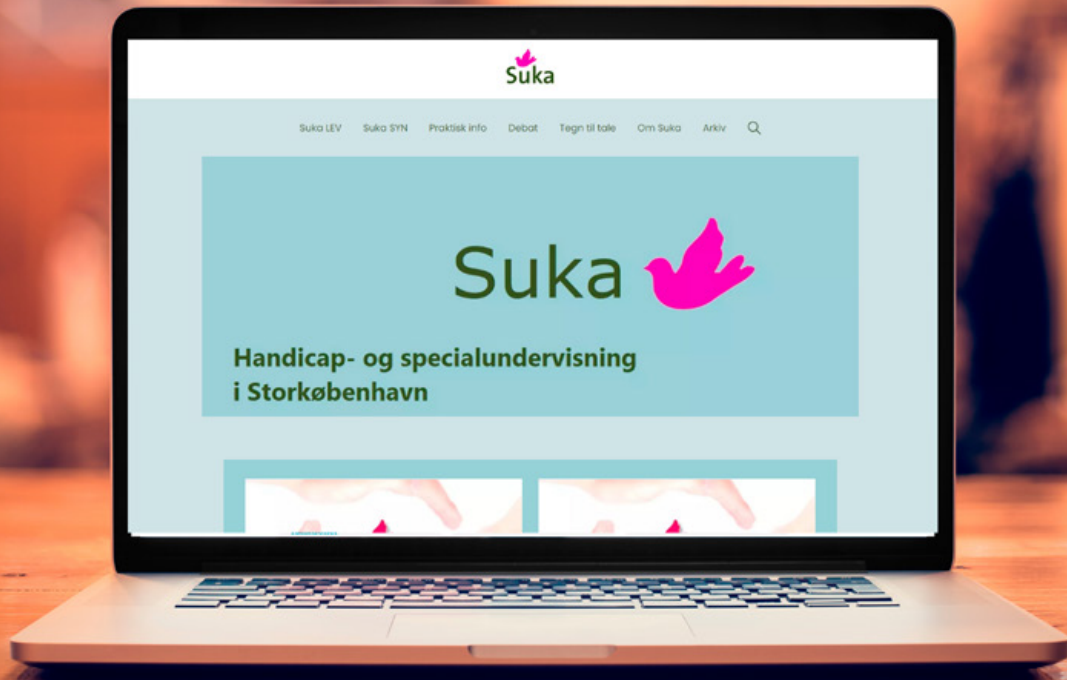

Foto: Suka

Et unikt specialiseret
aftensskoletilbud der
spreders sig som ringe
i vandet

Det specialiserede aftensskoletilbud Suka har base i Gladsaxe kommune. Herfra har skolens aktiviteter spredt sig til en lang række omkringliggende kommuner, hvor det unikke tilbud til voksne med syns- og udviklingshandicap samt autisme gavner hundredevis af deltagere.

Med emner som bevægelse, dans, IT, kreativt, madlavning, musik og svømning tilbyder aftenskolen Suka en bred og voksende palet af kurser til nogle specifikke målgrupper af voksne med udviklingshandicap og autisme. Derudover har Suka et specialiseret undervisningstilbud med en vifte af aktiviteter til voksne med synshandicap.

Tilbuddene har nemlig vist sig at være meget populære. Faktisk gør hundredevis af deltagere i målgrupperne aktivt brug af dem hver eneste uge. Det forklarer Astrid Buch Hansen, skoleleder i Suka:

”Vi har til dato mere end 2000 deltagere registreret i vores system. Og ud af dem er der godt 750, der aktivt deltager i vores specialiserede tilbud. Vi er på den måde landets største aftenskole inden for det specialiserede område. Jeg tror en del af vores succes ligger i vores specifikke fokus på særlige handicapgrupper – og så selvfølgelig at vi skaber værdi i form af ny læring, nye kompetencer og øget livskvalitet for vores brugere.”

Sukas undervisere har et stort aktiv i den værdi, tilbuddet skaber for brugerne. Og så har mange af dem ikke bare en relevant baggrund, men også hjertet helt på det rette sted, forklarer Astrid Buch Hansen:

”Vores undervisere har oftest en pædagogisk baggrund ud over den faglighed, de underviser i. Og så har de alle et særligt hjerte for vores målgruppe, hvilket giver os nogle særdeles dedikerede undervisere.”

TILMELDINGER OG TRANSPORT KAN VÆRE UDFORDRENDE

Sukas sæson strækker sig fra september til april, og for at promovere tilbuddet udgiver de hver sæson et kursuskatalog. Det er en relativt ressourcerekrævende proces, men har vist sig at være en god måde at ramme målgruppen på. Derudover kan man søge information om tilbuddene på Sukas hjemmeside og Facebook.

I forhold til selve tilmeldingerne til kurserne er mange deltagere afhængige af hjælp fra andre.

”Vi har et tæt samarbejde med botilbud og pårørende, da mange af vores deltagere selv har svært ved at kontakte os. Tilmeldingerne foregår derfor som regel via telefon,” forklarer Astrid Buch Hansen.

Hun fremhæver desuden, at mange deltagere oplever problemer med store omkostninger til transport til aftensskoletilbuddet. Det udfordrer mange i at deltage i undervisningen – og i værste fald afholder det dem helt.

Til trods for det er tilbuddet vokset støt i popularitet siden starten i 1973 – og inden længe udvides målgrupperne til også at omfatte Københavns Aftenskole På Tegnsprog (KAPT, der i fremtiden skal være en del af Suka.

FRA KØBENHAVNS AMT TIL STORKØBENHAVN

Suka er en selvejende institution, hvis undervisning og debatarrangementer hører under Folkeoplysningsloven og Lov om specialundervisning for voksne. Suka modtager sit samlede tilskud til undervisning under Folkeoplysningsloven fra Københavns kommune, hvor også en stor del af aktiviteterne finder sted.

Men gennem årene har de spredt sig som ringe i vandet til resten af Storkøbenhavn, så skolens tilbud nu findes i godt 20 kommuner fra Høje Taastrup til Dragør – og fra Lyngby-Taarbæk til Ishøj.

”Økonomisk set har vi vores tilskudsmæssige base i Kultur- og fritidsforvaltningerne – både i Københavns Kommune og de øvrige kommuner. Det der svarer til det tidligere Københavns Amt og Frederiksberg Kommune. Det er Københavns Kommune, der sørger for at søge refusion fra de andre kommuner, hvor vi har aktiviteter,” forklarer Astrid Buch Hansen.

Suka har status som regionalskole, hvilket den har haft, siden amterne blev nedlagt i forbindelse med Strukturreformen i 2007.

FAKTA

PROJEKTETS MÅLGRUPPER

- Voksne med udviklingshandicap og/eller autisme samt blinde og svagsynede. Og snart også voksne med tegnsprogstolkningsbehov.

AKTØRER

- Suka
- Københavns Kommune – og en lang række storkøbenhavnske kommuner
- LEV
- Dansk Blindesamfund
- Dansk Oplysnings Forbund (DOF)

YDERLIGERE INFORMATION OG KONTAKT

- Læs mere om tilbuddet på Suka's hjemmeside: www.suka.dk
- Du er også meget velkommen til at kontakte Astrid Buch Hansen på: abh@suka.dk

“

Vores undervisere har oftest en pædagogisk baggrund ud over den faglighed, de underviser i. Og så har de alle et særligt hjerte for vores målgruppe, hvilket giver os nogle særdeles dedikerede undervisere.

ASTRID BUCH HANSEN

Skoleleder i det specialiserede aftensskoletilbud Suka

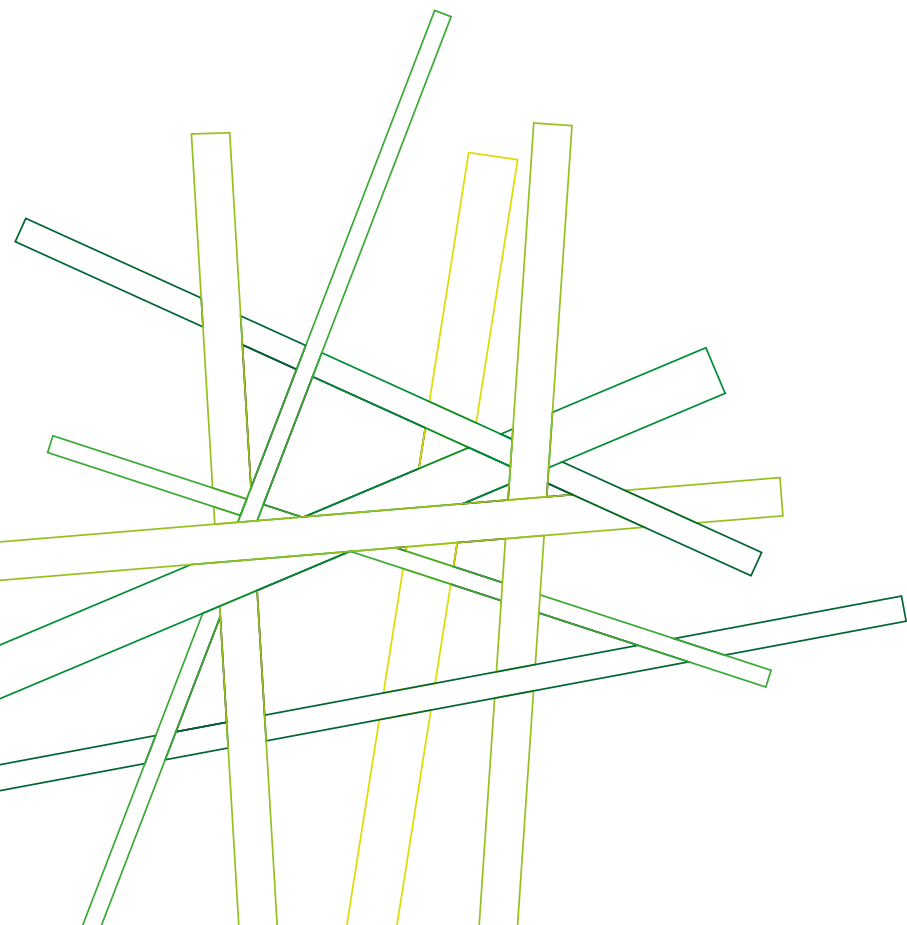
Om Det Centrale Handicapråd

Det Centrale Handicapråd (DCH) er et uafhængigt råd, som rådgiver regeringen og Folketinget i handicappolitiske spørgsmål. Rådet arbejder for et samfund, hvor mennesker med handicap har samme muligheder som alle andre. Rådets opgaver består blandt andet i at stille forslag om konkrete politiske initiativer, gennemføre holdningsbearbejdende kampagner samt drøfte og vurdere samfundsudviklingen i lyset af FN's Handicapkonvention.

DCH består af en formand og 16 medlemmer, der udpeges af social- og boligministeren. Ministeren udpeger fem medlemmer fra Danske Handicaporganisationer samt et medlem fra henholdsvis Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Statens Byggeforskningsinstitut (AAU BUILD), Danmarks Almene Boliger (BL), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), DI Transport, IT-Universitetet og Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU). Ministeren udpeger derudover to medlemmer, der tjener i deres personlige kapacitet. Derudover deltager en observatør fra Institut for Menneskerettigheder fast i rådets møder for at sikre koordinationen af overvågningsopgaven i forhold til FN's Handicapkonvention samt en observatør fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet.

Læs mere om Det Centrale Handicapråd på:

www.dch.dk/om-raadet

DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

DANSK
ARBEJDSGIVERFORENING

Social-, Bolig- og
Ældreministeriet

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

FAGBEVÆGELSENS
HOVEDORGANISATION

DPU
AARHUS UNIVERSITET

DANSKE
REGIONER

DANMARKS
ALMENE
BOLIGER

DI Transport

Det Centrale Handicapråd

IT-UNIVERSITETET I KØBENHAVN

DET CENTRALE HANDICAPRÅD

August 2024

ISBN: 978-87-90985-1 0-3

TEKST

Det Centrale Handicapråds sekretariat

LAYOUT OG GRAFISK DESIGN

Sebastian Ygge (www.kvellooffice.com)

Tak til alle, der deltager på enten fotos eller med citat i denne publikation.

Det Centrale Handicapråd